

HINDAMISMETOODIKA

1. Taotluste läbivaatamisel hinnatakse muuseumide infosüsteemiga liituda soovivate muuseumide vastavust muuseumiseaduse § 2 lõikes 1 toodud tingimustele vastavalt tabelis 1 kirjeldatule.
2. Muuseumi tegevus hinnatakse muuseumiseaduse § 2 lõikele 1 vastavaks, kui kõik tabelis toodud tingimused on täidetud.
3. Vajadusel küsitakse muuseumilt täiendavaid dokumente ja selgitusi.
4. Hindamise võib jätta läbi viimata, kui muuseumi tegevuse vastavust muuseumiseaduse § 2 lõikele 1 on juba hinnatud mõne teise komisjoni poolt taotlusele eelneva kolme kalendriaasta jooksul. Sel juhul tuginetakse viimati läbi viidud hindamise tulemustele.

Tabel 1. Hindamise kirjeldus kriteeriumite kaupa.

Tingimus muuseumiseaduse § 2 lõikest 1	Selgitus	Kuidas kontrollida	Alusdokumendid ja allikad
Muuseum käesoleva seaduse tähenduses on juriidiline isik või asutus:		Taotluse esitanud muuseum on juriidilise isiku või asutusena registreeritud	<ul style="list-style-type: none"> • Taotlus • Äriregister
1) muuseumil on muuseumikogu, mille museaalidest vähemalt poolte omanik on muuseum või vähemalt poolte kohta on sõlmitud vähemalt 50-aastane kasutusleping või riigile kuuluva muuseumikogu kasutamise tähtajatu leping;		<p>Täidetud on üks järgnevatest tingimustest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • museaalide koguarvust vähemalt ½ omanik on muuseum; • museaalide koguarvust vähemalt ½ kohta on sõlmitud vähemalt 50-aastane kasutusleping või riigile kuuluva muuseumikogu kasutamise tähtajatu leping. 	<ul style="list-style-type: none"> • Taotlus <p>Vajadusel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muuseumikogu vähemalt 50-aastast kasutusõigust tõendav dokument või selle väljavõte, kui vähemalt pooled muuseumikogu museaalidest ei kuulu taotlejale (esitatud taotluse lisana). • Kultuuriministeeriumi riigile kuuluvat muuseumikogu halduslepingu alusel kasutatavate muuseumide andmed (https://www.kul.ee/kultuurivaartused-ja-digitaalne-kultuuriparand/muuseumid/muuseumid-eesis#halduslepingu-alusel)

<p>2) muuseum kogub eesmärgipäraselt vaimset või materiaalist kultuuri- või looduspärandit;</p>	<p>„Kogumise“ ja „eesmärgipärasuse“ tõlgendamisel võetakse arvesse MuuS-i § 2 lõikes 4 toodud kogumispõhimõtete definitsiooni.</p>	<p>Muuseumil on olemas kogumispõhimõtted, kus on esitatud selged valikukriteeriumid muuseumikogu täiendamiseks ning teiste muuseumide ja kultuuripärandiasutuste kogumistegevusega arvestamise kirjeldus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kogumispõhimõtted
<p>3) muuseum peab museaalide üle arvestust, lähtudes muuseumide rahvusvahelistest dokumenteerimispõhimõtetest;</p>	<p>Muuseumivaldkonnas on vastavaks alusdokumendiks „Statement of principles of museum documentation“¹, mille koostas Rahvusvahelise Muuseumide Nõukogu ICOM dokumenteerimise alakomitee CIDOC (<i>International Committee for Documentation</i>).</p>	<p>Muuseumil on olemas muuseumikogu korralduse põhimõtted (võib olla ka osa kogumispõhimõtete dokumendist), kus on muu hulgas kirjeldatud dokumenteerimismeetodit, arvestusdokumentatsiooni vormistamist ja hoidmist.</p> <p>Muuseumikogu korralduse põhimõtted on kooskõlas dokumendiga „Statement of principles of museum documentation“.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muuseumikogu korralduse põhimõtted
<p>4) muuseum tagab muuseumikogu pikaajalise säilimise;</p>	<p>Muuseum peab tagama, et hoidlate ja näituseruumide tehnilised ja kliimatingimused ning museaalide transportimise korraldus on piisavad, et hoida ära museaalide kahjustumine ja hävimine nii tava- kui ka võimalikus ohuolukorras. Seega peab muuseum läbi mõtlema sellega seotud töökorralduse, tegema riskianalüüsi, kehtestama asjakohased korrad (nt ruumide temperatuuri- ja niiskusežiimi registreerimise korra, hoidlate kasutamise korra, muuseumikogu kasutamise korra jms) ning tõendama nende kordade olemasolu ja täitmist.</p>	<p>Muuseumil on olemas muuseumikogu korralduse põhimõtted (võib olla ka osa kogumispõhimõtete dokumendist) ning seal on kirjeldatud säilitustingimusi ja-protseduure ja kasutamise korda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muuseumikogu korralduse põhimõtted

¹ <https://cidoc.mini.icom.museum/working-groups/documentation-standards/principles-of-museum-documentation/>

<p>5) muuseumi muuseumikogu on huvilistele kättesaadav;</p>	<p>Muuseumikogu huvilistele kättesaadavaks tegemise nõue tähendab, et näiteks üliõpilastel, kodu-uuriatel, teadlastel on võimalik kokkuleppel muuseumiga tutvuda hoidlas olevate museaalidega. Seda nõuet ei asenda muuseumikogu tutvustamine veebis või näitustel, v.a erandjuhud, kui püsinäitusel ongi eksponeeritud terve muuseumikogu.</p>	<p>Muuseum on avalikult kättesaadavaks teinud info, kuidas huvilised saavad muuseumikoguga tutvuda.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Muuseumikogu kasutamise kord
<p>6) muuseum teeb muuseumikoguga seotud uurimis- või teadustööd ja esitab regulaarselt selle tulemusi avalikkusele näituste, haridustegevuste või -sündmuste ja teaduslike või populaarteaduslike publikatsioonide vahendusel;</p>	<p>Muuseumikoguga seotud uurimis- või teadustöö tähendab minimaalsel tasemel seda, et muuseum kogub ja süstematiseerib museaalidega seotud andmeid, muudab need võrreldavaks ja elektrooniliselt analüüsitavaks (see tähendab andmete sisestamist nt MuIS-i või muusse infosüsteemi). Selle töö tulemusi peab muuseum avalikkusele esitama näituste, hariduslike tegevuste või -sündmuste ja teaduslike või populaarteaduslike publikatsioonide vahendusel. Näitused võivad olla kas ainult püsinäitused või ainult ajutised näitused või ka mõlemad. Haridustegevuste või -sündmuste alla loetakse muuseumitunde, giidituure, loenguid, töötubasid, seminare jms. Populaarteaduslikud publikatsioonid tähendavad minimaalselt muuseumi mõnda uurimisteemat käsitlevat artiklit, mille on kirjutanud kas muuseumi töötaja või muuseumi otsene</p>	<p>Kogumispõhimõtete dokument sisaldab infot selle kohta, et muuseum kogub ja süstematiseerib museaalidega seotud andmeid, muudab need võrreldavaks ja elektrooniliselt analüüsitavaks (see tähendab andmete sisestamist nt MuIS-i või muusse infosüsteemi) või on vastav info esitatud taotluse lisana.</p> <p>Muuseumil on püsinäitus või ta on viimase kolme aasta jooksul korraldanud ajutisi näitusi.</p> <p>Muuseum on viimase kolme aasta jooksul korraldanud muuseumitunde, giidituure, loenguid, töötubasid, seminare või muid haridustegevusi või -sündmusi.</p> <p>Muuseum on viimase kolme aasta jooksul andnud välja teaduslikke või populaarteaduslikke publikatsioone.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kogumispõhimõtted • Lühiülevaade muuseumi näitustegevusest, teaduslikest või populaarteaduslikest publikatsioonidest ning haridustegevustest ja -üritustest kolmel taotluse esitamisele eelneval aastal

	koostööpartner ning mis on ilmunud avalikus meedias. Arvesse lähevad ka kogumikud ja näitusekataloogid, kuid mitte tarbetrükiseid (nt infovoldikud, postkaardid, plakatid jne).		
7) muuseum ei jaota kasumit.	Lubatud on kasumi teenimine, kui see suunatakse muuseumi arendusse. Keelatud on kasumi jaotamine (puudutab äriühinguid).	Kui tegemist on aktsiaseltsi või osahinguga, siis põhikirjas on säte, mis välistab muuseumi teenitava tulu osanikele dividendidena väljamaksmise või muuseum on äriühingu alla kuuluv struktuuriüksus, mille mittetulunduslik olemus on põhikirjas selgelt välja toodud.	<ul style="list-style-type: none"> • Põhikiri (äriregistris või muuseumi või tema omaniku veebilehel)